

V Bruseli 27. mája 2019
(OR. en)

9707/19

TOUR 10
IND 186
COMPET 434

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	27. mája 2019
Komu:	Delegácie

Č. predch. dok.:	9264/19 TOUR 9 IND 174 COMPET 399
Predmet:	Konkurencieschopnosť odvetvia cestovného ruchu ako hnacej sily pre udržateľný rast, pracovné miesta a sociálnu súdržnosť v EÚ v nasledujúcom desaťročí – závery Rady (prijaté 27. 5. 2019)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o konkurencieschopnosti odvetvia cestovného ruchu ako hnacej sily pre udržateľný rast, pracovné miesta a sociálnu súdržnosť v EÚ na ďalšie desaťročie, ktoré Rada prijala na svojom 3 694. zasadnutí 27. mája 2019.

**ZÁVERY RADY O KONKURENCIESCHOPNOSTI ODVETVIA CESTOVNÉHO RUCHU
AKO HNACEJ SILY PRE UDRŽATEĽNÝ RAST, PRACOVNÉ MIESTA A SOCIÁLNU
SÚDRŽNOSŤ V EÚ V NASLEDUJÚCOM DESAŤROČÍ**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

PRIPOMÍNAJÚC

- oznámenie Komisie s názvom „Európa ako popredná svetová destinácia cestovného ruchu – nový politický rámec pre európsky cestovný ruch“ z júna 2010¹ a závery Rady z októbra 2010 k tomuto oznámeniu z júna 2010²;
- oznámenie Komisie s názvom „Európska stratégia posilnenia rastu a zamestnanosti v odvetví pobrežného a námorného cestovného ruchu“ z februára 2014³ a stanovisko Výboru regiónov z októbra 2014⁴;
- oznámenie Komisie s názvom „Na ceste k integrovanému prístupu ku kultúrnemu dedičstvu Európy“ z júla 2014⁵ a Európsky akčný rámec pre kultúrne dedičstvo z decembra 2018⁶;
- závery Rady z decembra 2014 o posilnení cestovného ruchu využitím kultúrneho, prírodného a námorného dedičstva Európy⁷;
- oznámenie Komisie s názvom „Investovanie do inteligentného, inovatívneho a udržateľného priemyslu – Aktualizovaná stratégia pre priemyselnú politiku EÚ“ zo septembra 2017⁸ a závery Rady z mája 2017, novembra 2017, marca 2018 a novembra 2018 o stratégii pre priemyselnú politiku EÚ⁹;

¹ 11883/10.
² 14944/10.
³ 6875/14.
⁴ CDR 2645/2014.
⁵ 12150/14.
⁶ 15343/18.
⁷ 16535/14.
⁸ 12202/17.
⁹ 9760/17, 15223/17, 7037/18 a 14832/18.

- stanovisko Výboru regiónov z decembra 2016¹⁰;
- ciele Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, ktorú prijalo Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov, a Parížsku dohodu v rámci Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC),

S NÁLEŽITÝM ZRETEĽOM NA príslušné oblasti právomoci členských štátov a Komisie, ako aj zásadu subsidiarity a zásadu proporcionality,

1. ZDÔRAZŇUJE, že cestový ruch je jedným z kľúčových odvetví európskeho hospodárstva, ktorý má čoraz pozitívnejší vplyv na hospodársky rast, regionálny rozvoj a zamestnanosť v Európe a predstavuje viac ako 10 % HDP EÚ a zamestnáva takmer 12 % ekonomicky aktívneho obyvateľstva¹¹; UZNÁVA, že odvetvie cestovného ruchu je veľmi odolné, čo významne prispelo k zotaveniu EÚ z poslednej hospodárskej krízy;
2. PODČIARKUJE, že Európska únia je na prvom mieste medzi svetovými destináciami cestovného ruchu, pričom v roku 2018 dosiahol jej podiel na svetovom trhu viac ako 40 %¹² a počet zahraničných turistov, ktorý počas deviatich rokov neustále narastal, až 562 miliónov osôb; ZDÔRAZŇUJE, že najväčší trh pre cestový ruch v Európe pozostáva z cestovného ruchu v rámci regiónov a medzi nimi¹³;
3. ZDÔRAZŇUJE, že ako súčasť stratégií inteligentnej špecializácie prispieva medzisektorová inovácia, a to aj v sektore cestovného ruchu, k oživeniu miestnych hospodárstiev a k regionálnej súdržnosti v rámci celej EÚ a že cestovný ruch je kľúčovým strategickým odvetvím s ďalším potenciálom hospodárskeho rastu;

¹⁰ NAT-VI/009.

¹¹ Odhady založené na modeli priamych a nepriamych príspevkov cestovného ruchu, Svetová rada pre cestovanie a cestovný ruch, 2018.

¹² Svetová organizácia pre cestovný ruch (UNWTO) – Barometer svetového cestovného ruchu, január 2019.

¹³ Trendy cestovného ruchu v Európskej únii – UNWTO, 2018.

4. UZNÁVA, že cestovný ruch prispieva k posilňovaniu našich spoločných európskych hodnôt a OPĀTOVNE POTVRDZUJE, že cestovný ruch je potrebné rozvíjať udržateľným spôsobom prostredníctvom úzkej interakcie medzi príslušnými orgánmi s cieľom zachovať kultúrne, priemyselné a prírodné dedičstvo EÚ pre budúce generácie a zároveň rešpektovať miestne komunity; PODČIARKUJE význam synergií medzi cestovným ruchom a kultúrou a ich príspevok k hospodárskemu rastu a zamestnanosti;
5. ZDÔRAZŇUJE význam dobre fungujúceho jednotného trhu vrátane jeho digitálneho rozmeru ako základného kameňa rastu Únie poskytujúceho potrebné rámcové podmienky, ktoré sú pre európsky cestovný ruch zásadné, aby bolo možné ťažiť z jeho prínosov a maximalizovať príležitosti, ktoré ponúka; PODČIARKUJE jeho dôležitosť pre zabezpečenie konkurencieschopných služieb pre ďalší rozvoj odvetvia cestovného ruchu, najmä pre mikropodniky a malé a stredné podniky (MSP); ZDÔRAZŇUJE kľúčovú úlohu MSP, ktoré tvoria veľkú väčšinu podnikov v odvetví cestovného ruchu, a UZNÁVA ich osobitné potreby, pokiaľ ide o priaznivé podnikateľské prostredie a predvídateľný legislatívny rámec;
6. ZDÔRAZŇUJE, že v odvetví cestovného ruchu vznikajú nové obchodné modely, a v tejto súvislosti PODČIARKUJE, že je dôležité umožniť podnikom, spotrebiteľom a občanom využívať ponúkané príležitosti a zároveň primerane riešiť odôvodnené obavy; ZDÔRAZŇUJE, že všetky služby v oblasti cestovného ruchu a ich poskytovatelia v celom hodnotovom reťazci v oblasti cestovného ruchu potrebujú priaznivé podmienky pre podnikanie v záujme dosiahnutia vyrovnaného a udržateľného rozvoja cestovného trhu na jednotnom trhu; NABÁDA Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili jasnejšie pravidlá týkajúce sa nových obchodných modelov, a to aj pokiaľ ide o služby krátkodobého prenájmu ubytovania v EÚ, a preto VYZÝVA Komisiu, aby nadviazala na svoje oznámenie z júna 2016 s názvom „Európska agenda pre kolaboratívne hospodárstvo“¹⁴;

¹⁴ 9911/16.

7. UZNÁVA, že na podporu vnútornej a vonkajšej konektivity EÚ je zásadne dôležitý rozvoj vhodných rámcov a infraštruktúr; ZDÔRAZŇUJE úlohu poznatkov a inteligentných investičných modelov pri uľahčovaní inovácie a zavádzaní pokročilých technológií v odvetví cestovného ruchu; ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné primerane podporovať digitalizáciu a inováciu, aby sa dosiahla konkurencieschopnejšia a udržateľnejšia ponuka cestovného ruchu a aby sa príslušným orgánom umožnilo získať aktuálne a vysokokvalitné štatistické údaje na podporu efektívnych a účinných rozhodovacích procesov a riadenia cestovného ruchu;
8. BERIE NA VEDOMIE pozitívny vplyv príslušných programov EÚ, napríklad súčasného programu COSME, v odvetví cestovného ruchu a UZNÁVA dôležitosť potenciálneho príspevku z programov EÚ v rámci viacročného finančného rámca (VFR) bez toho, aby boli dotknuté prebiehajúce rokovania o nasledujúcom VFR;
9. ZDÔRAZŇUJE prínos hľadania a využívania synergií medzi cestovným ruchom a inými relevantnými odvetviami, ako sú kultúrny a kreatívny priemysel, remeslá, potraviny a nápoje, doprava, stavebníctvo, priestorové a mestské plánovanie, IKT/pokročilé technológie, námorná oblasť, poľnohospodárstvo, šport, rekreácia, vzdelávanie, zdravotníctvo a dobré životné podmienky;
10. ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité odstrániť medzery v zručnostiach a podporovať predvídanie a rozvoj požadovaných zručností pre pracovníkov v odvetví cestovného ruchu na všetkých úrovniach, a to aj v súvislosti s digitalizáciou ako jedným z kľúčových faktorov pre konkurencieschopnosť, kvalitu pracovných miest a príležitosti na kariérny rozvoj v odvetví cestovného ruchu;
11. POZNAMENÁVA, že odvetvie cestovného ruchu čelí rastúcej globálnej konkurencii zo strany tretích krajín, najmä zo strany vznikajúcich cestovateľských trhov s vysokou mierou rastu, a ZDÔRAZŇUJE, že členské štáty by preto mali využívať svoje bohaté a rozmanité kultúrne a prírodné hodnoty spolu s udržateľnými, inovačnými a vysokokvalitnými službami cestovného trhu ako hlavné konkurenčné výhody EÚ a jej členských štátov; ďalej UZNÁVA, že v nasledujúcich rokoch budú na zvýšenie konkurencieschopnosti a udržateľného rastu celého odvetvia cestovného ruchu v EÚ potrebné účinné inteligentné a ekologické investície zo strany verejných orgánov a súkromných aktérov;

12. na základe uvedeného UZNÁVA, že odvetvie cestovného ruchu EÚ čelí spoločným výzvam a príležitostiam, ktoré v nasledujúcich rokoch ovplyvnia jeho vývoj a medzi ktoré patria
- udržateľnosť vrátane efektívneho využívania zdrojov, obehové hospodárstvo, sezónnosť a riadenie a distribúcia narastajúcich tokov cestovného ruchu;
 - inovácia a digitalizácia vrátane nových obchodných modelov;
 - zručnosti, kompetencie a kvalita pracovných miest;
13. NABÁDA členské štáty, aby tieto výzvy a príležitosti vzali náležite do úvahy pri vypracúvaní národných, regionálnych a miestnych stratégií cestovného ruchu a podporovali politiky a postupy v prospech konkurencieschopného, udržateľného, prístupného a inkluzívneho cestovného ruchu prispievajúceho k plneniu cieľov EÚ v oblasti klímy a cieľov Parížskej dohody v súlade s cieľmi udržateľného rozvoja;
14. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby v rámci svojich príslušných oblastí právomoci:
- a) pokračovali v spolupráci, najmä prostredníctvom výmeny osvedčených postupov v oblasti cestovného ruchu v súlade s článkom 195 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, a zohľadňovali najmä výzvy a príležitosti uvedené v bode 12 vyššie;
 - b) nabádali na začlenenie oblasti cestovného ruchu do stratégií inteligentnej špecializácie v prípade, že stavia na hodnotách a ľudskom kapitále regiónu, a zároveň nabádali na ekosystémy krízovej inovácie a synergie medzi oblasťou cestovného ruchu a ďalšími oblasťami politiky;
 - c) podporovali siete a partnerstvá medzi súkromnými a verejnými aktérmi, vrátane mimovládnych organizácií a sociálnych partnerov, a v rámci jednotlivých úrovní správy a podporovali cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu s cieľom nabádať na udržateľný rozvoj stimulovaný cestovným ruchom vychádzajúci z kultúrnych a prírodných zdrojov EÚ vrátane zdrojov z mestských, vidieckych a ostrovných oblastí;

- d) nabádali na celoeurópsky dialóg a výmenu najlepších postupov medzi členskými štátmi s cieľom vypracovať inovačné prístupy, a to aj v oblasti inteligentného cestovného ruchu, v záujme vyrovnaného riadenia narastajúcich tokov cestovného ruchu do európskych destinácií a podpory prechodu európskeho cestovného ruchu z modelu zameraného na kvantitatívny rast na prístup založený na kvalite, ktorý vedie k udržateľnému rozvoju a kvalitným pracovným miestam;
- e) posilňovali obraz Európy ako excelentnej destinácie cestovného ruchu, najmä pokiaľ ide o prístupnosť, inkluzívnosť, kvalitu služieb a jedinečnosť regiónov, a to aj podporou udržateľných modelov cestovného ruchu pre atraktívne destinácie, chránené oblasti a ako spôsob boja proti vyľudňovaniu, pričom sa zároveň zabezpečí, aby z takýchto iniciatív mohli mať prínos všetky členské štáty;
- f) realizovali politiky a opatrenia na zabezpečenie udržateľnej, hladkej a intermodálnej dopravnej prepojenosti do destinácií cestovného ruchu a medzi nimi;
- g) nadviazali na strategickú prácu v oblasti sektorového rozvoja zručností v rámci koncepcie sektorovej spolupráce v oblasti zručností¹⁵ v cestovnom ruchu¹⁶, ktorej cieľom je okrem iného podpora rozvoja vzdelávania a zručností v odvetví cestovného ruchu vrátane digitálnych zručností a výmena najlepších postupov medzi členskými štátmi;
- h) aktívne spolupracovali s odvetvím cestovného ruchu a príslušnými zainteresovanými stranami, najmä MSP, s cieľom využiť príležitosti, ktoré ponúka digitálne hospodárstvo;
- i) zabezpečili, aby mali nové iniciatívy na úrovni EÚ a členských štátov, ktoré ovplyvňujú odvetvie cestovného ruchu, pridanú hodnotu v tom, že budú vytvárať priaznivé prostredie pre konkurencieschopnosť odvetvia cestovného ruchu EÚ a súčasne zamedzia neodôvodnenému a neprimeranému dodatočnému zaťažovaniu podnikov, najmä MSP;

¹⁵ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1415&langId=sk>

¹⁶ <https://nexttourismgeneration.eu/>

- j) zabezpečili včasné informovanie o pripravovaných právnych predpisoch EÚ, ktoré majú vplyv na cestovný ruch, a podporovali celoeurópsky dialóg medzi odborníkmi v oblasti cestovného ruchu;
- k) zvažili možnosť vyhlásenia Európskeho roka udržateľného cestovného ruchu, ktorým sa môže pomôcť podporiť rozmanitosť európskeho cestovného ruchu a zvýšiť prestíž menej známych destinácií cestovného ruchu;

15. VYZÝVA Komisiu, aby:

- uskutočnila hĺbkovú analýzu nedávneho vývoja a budúcich trendov a ich vplyvu na odvetvie cestovného ruchu a venovala náležitú pozornosť najmä výzvam a príležitostiam uvedeným v bode 12;
- na základe tejto analýzy, vychádzajúcej z oznámenia z roku 2010 a všetkých nadväzujúcich krokov, a s aktívnym zapojením a príspevkom členských štátov a príslušných zainteresovaných strán uskutočňovala najrelevantnejšiu politiku v oblasti cestovného ruchu s víziou do roku 2030 a na účely udržania postavenia EÚ ako svetového lídra v tomto odvetví;

16. NABÁDA odvetvie cestovného ruchu, aby sa na týchto opatreniach aktívne podieľalo a prispievalo k nim;

17. VYZÝVA Komisiu, aby Radu pravidelne informovala o výsledkoch týchto činností a iniciatív.
